

Opće informacije o društvu
InterCapital Asset Management d.o.o. („Društvo“)
(posljednje ažuriranje: 20. svibnja 2019. godine)

Tvrтка: INTERCAPITAL ASSET MANAGEMENT d.o.o. za upravljanje investicijskim fondovima

Skraćena tvrtka: INTERCAPITAL ASSET MANAGEMENT d.o.o.

Sjedište i adresa: Masarykova 1, Zagreb, Republika Hrvatska

MBS: 080466824

OIB: 59300096187

Tel: + 385 (0)1 4825 868

Fax: + 385 (0)1 4825 869

E-mail: icam@intercapital.hr

Web: www.icam.hr

Podaci o nadzornom tijelu: Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga („HANFA“ ili „Agencija“), Franje Račkoga 6, Zagreb, Tel.: 01 6173 200, Fax: 01 4811 507, e-mail: info@hanfa.hr, potrosaci@hanfa.hr

Fondovi kojima Društvo upravlja:

Društvo upravlja s dva krovna fonda:

InterCapital UCITS otvoreni investicijski fond s javnom ponudom koji se sastoji se od osam podfondova:

- InterCapital Bond – otvoreni investicijski podfond s javnom ponudom
- InterCapital SEE Equity – otvoreni investicijski podfond s javnom ponudom
- InterCapital Short Term Bond – otvoreni investicijski podfond s javnom ponudom
- InterCapital Income Plus – otvoreni investicijski podfond s javnom ponudom
- InterCapital Dollar Bond- otvoreni investicijski podfond s javnom ponudom
- InterCapital Balanced - otvoreni investicijski podfond s javnom ponudom
- InterCapital Global Bond -otvoreni investicijski podfond s javnom ponudom
- InterCapital Global Equity - otvoreni investicijski podfond s javnom ponudom

ICAM – krovni otvoreni alternativni investicijski fond koji se sastoji od pet podfondova:

- ICAM Capital Private 1 – otvoreni alternativni investicijski podfond s privatnom ponudom
- ICAM Outfox Macro Income Fund - otvoreni alternativni investicijski podfond s privatnom ponudom
- ICAM Total Return - otvoreni alternativni investicijski podfond s privatnom ponudom
- ICAM Capital Private 2 - otvoreni alternativni investicijski podfond s privatnom ponudom
- ICAM Capital Private 3 - otvoreni alternativni investicijski podfond s privatnom ponudom.

Društvo upravlja i Fondom hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, u skladu s odredbama Zakona o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihove obitelji (Narodne novine broj 99/18). Sve informacije u vezi ovlaštenika, načina ulaganja i ostvarivanje prava ulagatelja u taj Fond nalaze se na mrežnoj stranici Društva.

Temeljni kapital Društva: 5.000.000,00 kuna, uplaćen u cijelosti

Vlasnička struktura i važnije promjene u vlasničkoj strukturi:

Osnivač je društvo Interkapital d.d., Zagreb, Masarykova 1.

Od 12. travnja 2019. godine većinski imatelj poslovnih udjela u Društvu je ICH d.o.o., Zagreb, Masarykova 1. Navedeno Društvo imatelj je poslovnih udjela na koje otpada 74% temeljnog kapitala Društva.

Promjenu imatelja kvalificiranog udjela u Društvu Agencija je odobrila rješenjem, klasa: UP/I 972-02/19-01/01, urbroj: 326-01-22-19-24 od 04. travnja 2019. godine, a Trgovački sud u Zagrebu je izvršio upis podjele društva Interkapital d.d. pod poslovnim brojem Tt-18/48297-2 od 11. travnja 2019. godine. Upis ostalih imatelja poslovnih udjela u Društvu izvršen je 18. svibnja 2019. godine na temelju rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu, Zg Tt-19/19183-2 od 15. svibnja 2019. godine. Prethodno navedena statusna promjena te prijenos poslovnih udjela s društva Interkapital d.d. vidljivi su na web stranicama sudskog registra:

https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080466824

Dužnosti, odgovornosti i sastav Uprave Društva:

Članove Uprave imenuju članovi Društva, uz prethodnu suglasnost Agencije. Uprava se sastoji od tri člana, a jedan član uprave imenuje se za predsjednika. Podjela odgovornosti i zaduženja članova Uprave osigurava učinkovito funkcioniranje Društva. Uprava obavlja sve poslove utvrđene Zakonom o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom (Narodne novine broj 44/2016), Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima (Narodne novine broj 21/2018), Zakonom o tržištu kapitala (Narodne novine broj 65/2018), Zakonom o trgovačkim društvima (Narodne novine broj 111/1993, 34/1999, 121/1999, 52/2000, 118/2003, 107/2007, 146/2008, 137/2009, 111/2012, 125/2011, 68/2013, 110/2015), Društvenim ugovorom, aktima Društva te drugim pozitivnim propisima, a posebice je odgovorna je za vođenje poslova i zastupanje Društva, uspostavljanje i primjenu djelotvornog i pouzdanog sustava upravljanja, osiguravanje provedbe nadzornih mjera te procjenu i periodičko preispitivanje učinkovitosti politika i postupaka Društva usvojenih u svrhu usklađenja s relevantnim propisima.

Članovi Uprave u svakom trenutku dok obavljaju tu dužnost ispunjavaju uvjete za članstvo u upravi koji su propisani Zakonom o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom, Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima, Zakonom o trgovačkim društvima, internim aktima Društva te relevantnim podzakonskim propisima. Društvo, s obzirom na svoju veličinu, unutarnju organizaciju i prirodu, opseg i složenost poslovanja, nije osnovalo poseban odbor za imenovanja, odbor za primitke niti odbor za rizike.

Članovi Uprave:

Hrvoje Čirjak, dipl. oecc.

Hrvoje je krajem 2004. godine prešao u Društvo na mjesto financijskog direktora Društva. Poslovnu karijeru započeo je u Deloitte & Toucheu početkom 2000. godine, gdje je tijekom višegodišnjeg radnog iskustva napredovao do mjesta voditelja tima za pružanje usluga revizije klijentima društva, prvenstveno bankama, društvima za upravljanje investicijskim fondovima i ostalim financijskim institucijama. Početkom 2004. godine prešao je u Getro d.d. na mjesto voditelja kontrolinga, nakon čega se pridružio InterCapitalu. Tijekom rada u Deloitte & Touche d.o.o. sudjelovao je u pružanju usluga revizije i poslovnog savjetovanja mnogobrojnim klijentima društva, odnosno bio aktivni sudionik značajnijih projekata privatizacije društava u Republici Hrvatskoj i regiji. Profesionalna područja uključuju praćenje poslovanja financijskih institucija kroz primjenu Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, upravljanje financijskim rizicima i korporativno financijsko poslovanje. Završio je studij financija na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu.

Dario Bjelkanović, dipl.oecc.

Dario se pridružio InterCapitalu krajem 2001. godine još za vrijeme studija makroekonomije i razvoja na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu koji završava 2002. U prvih nekoliko godina Dario je radio na poslovima trgovca na novčanom i obvezničkom tržištu. Nakon toga je 2008. postao rukovoditelj odjela trgovanja, a od 2012. godine zaposlen u odjelu upravljanja imovine kao fond manager, te je od svibnja 2013. na mjestu voditelja upravljanja imovinom. Tijekom rada aktivno je sudjelovao u razvoju strategija i trgovanja na novčanom i obvezničkom tržištu i razvoju primarnog i sekundarnog obvezničkog tržišta u Republici Hrvatskoj. Trenutno aktivno sudjeluje upravljanju imovine kroz kreiranje strategija investiranja u instrumente s fiksnim prinomom. Profesionalna područja uključuju MM/FI/FX trading i investiranje, izdavanje vrijednosnih papira, te analiza makroekonomskih kretanja. Nakon studija završio je znanstveni magisterij na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, te je trenutno polaznik MBA programa u IGBS-u u Zagrebu.

Ivan Kurtović, dipl. oecc.

Poslovnu karijeru Ivan započinje u INTERKAPITAL vrijednosni papiri d.o.o. sredinom 2004. godine kao analitičar. U isto, društvu 2008. godine postaje član Uprave zadužen za brokersko poslovanje, a 2011. godine postaje predsjednikom Uprave. Dana 1. veljače 2016. godine prelazi u Društvo gdje radi na poslovima strategije daljnjeg razvoja Društva i prodaje.

Tijekom rada u INTERKAPITAL vrijednosni papiri d.o.o. aktivno je sudjelovao u razvoju tržišnih i korporativnih analiza, stvaranju snažne regionalne brokerske platforme usmjerene primarno na strane institucionalne klijente te u vodećim transakcijama na tržištu kapitala u proteklih par godina poput IPO-a društva TANKERSKA NEXT GENERATION d.d., prodaje dionica ATLANTIC GRUPA d.d. od strane EBRD-a i DEG-a i slično. Znanja iz područja vrednovanja kompanija, derivata i korporativnih strategija usavršavao je putem seminara na međunarodnim poslovnim školama poput IMD-a, IEDC-a, INSEAD-a i LSE-a. Profesionalna područja uključuju FI & equity trading, investiranje te korporativno upravljanje.

Članovi Nadzornog odbora:

Daniel Nevidal

Daniel je osnovao InterCapital krajem 2001. godine. Prethodno je proveo dvije godine u Privrednoj banci Zagreb d.d. (PBZ) na poziciji direktora trgovanja u sektoru Riznice, te prije toga godinu dana na poziciji odjela izdavanja dužničkih vrijednosnih papira. Prije dolaska u PBZ Daniel je bio voditelj trgovanja dužničkim vrijednosnim papirima u CAIB-u, investicijskoj banci Bank Austria u Zagrebu. Tijekom rada u PBZ-u aktivno je sudjelovao u razvoju rizničkog poslovanja i značajno pridonio izrastanju Riznice PBZ-a u vodeću bankarsku riznicu u zemlji. Organizirao je prvi program izdavanja komercijalnih zapisa u Hrvatskoj, te sudjelovao u brojnim projektima međunarodnih i domaćih izdanja obveznica Republike Hrvatske, HBOR-a i DAB-a.

Profesionalna područja uključuju FX / FI / equity trading, izdavanje vrijednosnih papira te risk management.

Završio je studij financija na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, oženjen je i otac troje djece.

Tonći Korunić

Tonći se pridružio InterCapitalu u jesen 2003. godine došavši s pozicije glavnog rizničara PLIVA grupe, vodeće farmaceutske kompanije u Hrvatskoj i CEE regiji. Tijekom pet godina provedenih u PLIVI vodio je i sudjelovao u nizu velikih i bitnih projekata (međunarodne akvizicije, financiranje preko ECP-a, EMTN-a, asset backed kredita) pomažući razvoj i prerastanje kompanije iz hrvatskih i regionalnih okvira u globalnu farmaceutsku tvrtku.

Profesionalna područja uključuju korporativno financijsko poslovanje, javno i privatno financiranje, risk management, investiranje i osnove poreznog upravljanja.

Završio je studij financija na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, oženjen je i otac troje djece.

Vesna Balić

Rođena 29.10.1955. godine Završila Opću gimnaziju u Zagrebu i Višu zrakoplovnu školu na Plesu. Prvo zaposlenje je bilo 1977. godine u Almerii d.d. iz Zagreba na poslovima računovodstva, zatim se 1997. godine se zapošljava u brokerskoj kući Investco d.o.o. iz Zagreba također u računovodstvu. U grupi InterCapital je od ljeta 2002. godine kao voditeljica računovodstva.

Osnivanje: Društvo je osnovano Izjavom o osnivanju od 22. srpnja 2003. godine, koja je zamijenjena Društvenim ugovorom. Posljednja izmjena Društvenog ugovora izvršena je odlukom skupštine Društva od 13.05.2019. godine čiji potpuni tekst je dostavljen Trgovačkom sudu u Zagrebu u zbirku isprava.

Odobrenje za rad: Odobrenje za rad je u skladu s tada važećim Zakonom o investicijskim fondovima Društvo dobilo Rješenjem Komisije za vrijednosne papire Republike Hrvatske od 19. rujna 2003. godine, Klasa: UP/I-450-08/03-02/458, Urbroj: 567-02/03-02. Dodatno, Rješenjem Agencije od 13. lipnja 2008. godine, Klasa: UP/I-451-04/08-05/19, Urbroj: 326-113-08-3, Društvu je dano odobrenje i za obavljanje poslova upravljanja imovinom i investicijskog savjetovanja (kasnije: upravljanje portfeljem i investicijsko savjetovanje). Nakon što je 1. srpnja 2013. godine u Republici Hrvatskoj stupio na snagu Zakon o alternativnim investicijskim fondovima, Društvu je izdano odobrenje za rad i to za obavljanje djelatnosti osnivanja i upravljanja alternativnim investicijskim fondovima i to rješenjem Agencije od 25. srpnja 2014. godine, Klasa: UP/I-451-04/14-05/48, Urbroj: 326-443-14-5.

Djelatnosti Društva:

- osnivanje investicijskih fondova
- upravljanje investicijskim fondovima
- upravljanje portfeljem
- investicijsko savjetovanje.

Javno dostupne informacije o Društvu:

Osim na mrežnim stranicama Društva (www.icam.hr), na kojima su uz opće informacije dostupni i odgovarajući dokumenti Društva, podaci o Društvu dostupni su i na službenim stranicama Sudskog registra <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:2:0::NO:RP::> te službenim stranicama HANFA-e <https://www.hanfa.hr/>.

Objava općih informacija: Informacije i dokumenti koje je Društvo dužno objavljivati u skladu sa zakonima i podzakonskim aktima, objavljuju se na mrežnim stranicama Društva www.icam.hr, u rubrici *O nama*.

Računi za redovno poslovanje:

Erste & Steiermärkische banke d.d.	HR1624020061100480260
Raiffeisenbank Austria d.d.	HR6524840081101844780
Privredna banka Zagreb d.d.	HR2223400091110237292
Addiko Bank d.d. Zagreb	HR8725000091101281301
Zagrebačka banka d.d.	HR3923600001101959923
J & T banka d.d.	HR6424890041131202842
OTP d.d.	HR272407000110034050
Sberbank d.d.	HR4825030071100055782

Popis delegiranih poslova: Društvo je na INTERKAPITAL d.d. delegiralo poslove interne revizije te obavljanje informatičkih usluga.

Jezici za službenu komunikaciju: hrvatski i engleski jezik.

Način komunikacije: Usmenim putem u prostorijama Društva ili putem telefona na za to predviđene brojeve telefona (uz pisani trag), pisanim putem preporučenom pošiljkom, telefaksom ili elektroničkom poštom.

Procesuiranje pritužbi klijenata: Postupak podnošenja pritužbi od strane klijenata, kao i postupak postupanja s pritužbama od strane Društva uređeni su Pravilnikom o postupanju po pritužbama i o naknadi štete koji je dostupan u prostorijama Društva te na mrežnoj stranici Društva koja je u ovom dokumentu navedena kao Internet stranica za objavu općih informacija o Društvu.

Usluga upravljanja portfeljem

Ugovorom o upravljanju portfeljem klijent ovlašćuje Društva da upravlja portfeljem klijenta, a Društvo se obvezuje upravljati portfeljem koji se sastoji od financijskih instrumenata i novca, u skladu sa strategijom ulaganja koja je u cijelosti prihvaćena od klijenta.

Prilikom pružanja usluga iz ugovora o upravljanju portfeljem Društvo je ovlašteno u svoje ime, a za račun Klijenta sklapati sve pravne poslove koji su potrebni za provođenje strategije ulaganja, što između ostalog uključuje: - kupnju i prodaju financijskih instrumenata; - zalog financijskih instrumenata i transakcije financiranja (repo i reverse repo); - oročavanje novčanih sredstava kod kreditnih institucija; - kupnju i prodaju deviza u spotu i na rok.

Imovinu iz portfelja Klijenta, ovisno o vrsti trgovanja, Društvo drži: a) financijske instrumente izdavatelja iz Republike Hrvatske, u svoje ime, a za račun Klijenta, bilo na računu portfelja koji će Društvo za Klijenta otvoriti kod Središnjeg klirinškog depozitarnog društva, dioničkog društva (dalje: „SKDD“), bilo na skrbničkom računu pod zaporkom koji će društvo INTERKAPITAL vrijednosni papiri d.o.o. kao skrbnik otvoriti kod SKDD-a isključivo za potrebe zbirne pohrane imovine iz portfelja kojima upravlja Društvo temeljem ugovora o pružanju usluga upravljanja portfeljem koje ima sklopljene sa svojim klijentima. Novčana sredstva Klijenta namijenjena domaćem trgovanju biti će za račun Klijenta pohranjena na zbirnom računu za posebne namjene (tzv. „13-ica“); b) financijske instrumente izdavatelja iz inozemstva, kojima se trguje i čija se namira obavlja na stranim tržištima, u ime Društva, a za račun Klijenta, na zbirnom skrbničkom računu Društva (u daljnjem tekstu „Skrbnički račun“). Podaci o zbirnom držanju imovine te značenju i rizicima povezanim sa takvim držanjem imovine, navedeni su u dokumentaciji na Internet stranici Društva. Novčana sredstva Klijenta namijenjena inozemnom trgovanju biti će za račun Klijenta pohranjena na zbirnom računu za posebne namjene (tzv. „13-ica“) i/ili na zbirnom skrbničkom računu navedenom u dokumentaciji na Internet stranici Društva.

U slučaju navedenom gore pod b), Društvo se obvezuje: - u slučajevima kada će novčana sredstva ili financijske instrumente Klijenta držati kod treće strane, Društvo se obvezuje da tako odabrana treća strana odnosno Globalni skrbnik bude prvoklasna treća strana na način da neće imati ranking dodijeljen od strane međunarodno priznatih ranking Agencija (S&P, Moodys, Fitch) manji od rankinga koje su te iste Agencije dodijelile Republici Hrvatskoj; - u slučajevima kada će novčana sredstva ili financijski instrumente Klijenta Društvo držati kod treće strane na zbirnome računu, Društvo se obvezuje voditi analitiku tako povjerenih poslova odnosno implementirati dostatne kontrole upravljanja rizikom kako bi se rizik Klijenta prema neizvršenju nekog od klijenata Društva odnosno samoga Društva sveo na za Klijenta prihvatljivi nivo koji se može nadoknaditi iz kapitala Društva.

Društvo neće prenositi upravljanje nad svim niti nad dijelom financijskih instrumenata ili novčanih sredstava iz portfelja Klijenta na treću osobu, osim u slučaju izričitog pisanog pristanka Klijenta.

Strategija ulaganja klijenta je dokument koji predstavlja temelj za donošenje odluka od strane Društva prilikom upravljanja portfeljem Klijenta. Strategiju ulaganja izrađuje Društvo, a Klijent na istu daje suglasnost (potpisom, ukoliko je riječ o inicijalnoj strategiji ulaganja, odnosno po predviđenoj proceduri, ukoliko je riječ o izmjenama strategije ulaganja).

Strategija ulaganja sadržava osobito podatke o stupnju financijske poluge, ciljevima upravljanja portfeljem, stupnju rizika koji proizlazi iz diskrecijske odluke Društva o upravljanju portfeljem, kao i svim ograničenjima u svezi s navedenim diskrecijskim odlukama te o metodi procjene i uspješnosti portfelja.

Strategija ulaganja izrađuje se temeljem upitnika Klijenta te specifičnih interesa i uputa Klijenta.

Društvo se obvezuje jednom godišnje revidirati strategiju ulaganja i o tome izvijestiti Klijenta na trajnom mediju ili putem e-mail adrese koju je Klijent dostavio Društvu u ugovoru o upravljanju portfeljem ili u Upitniku. Ukoliko Klijent nije suglasan s izmijenjenom strategijom ulaganja, dužan je o istome obavijestiti Društvu u roku pet radnih dana od dana primitka pisane obavijesti jer se u protivnom smatra da na istu nema primjedbi. Danom primitka obavijesti o promjeni strategije ulaganja smatra se najkasnije treći radni dan od dana slanja iste poštom ili e-mailom.

U slučaju promijenjenih okolnosti na tržištu koje bi po uvjerenju Društva mogle imati utjecaja na profitabilnost predložene strategije ulaganja, Društvo se obvezuje dopuniti i izmijeniti strategiju ulaganja i prije isteka roka od godine dana od dana njezine izrade. Dopunjena i izmijenjena Strategija ulaganja bit će dostavljena Klijentu na prethodno odobrenje, pri čemu se na odgovarajući način primjenjuje prethodno navedeno.

Zaštita imovine klijenata

U odnosu na investicijsku uslugu upravljanja portfeljem, novac i financijski instrumenti klijenata nisu vlasništvo Društva, ne ulaze u njegovu imovinu, niti u likvidacijsku ili stečajnu masu niti mogu biti predmetom ovrhe u svezi potraživanja prema investicijskom društvu (članak 80. stavak 8. Zakona o tržištu kapitala u vezi s člankom 7. stavak 3. točka 2. Zakona o tržištu kapitala).

Financijska sredstva klijenata i Društva nalaze se na različitim računima:

- za klijente - na računima za posebnu namjenu (tzv. „13-ice“),
- za Društvo - na računima za redovito poslovanje (tzv. „11-ice“).

Društvo je **član Fonda za zaštitu ulagatelja** kojim upravlja SKDD kao operater Fonda.

Popis članova, Pravila fonda te obavijesti fonda dostupne su na stranicama:

<http://www.skdd.hr/portal/f?p=100:77:3510491888084722::NO> i
<http://www.skdd.hr/portal/f?p=100:78:3510491888084722::NO>:

Sustavom zaštite ulagatelja štite se tražbine klijenata člana Fonda, koju član Fonda nije u mogućnosti isplatiti ili vratiti klijentu, u slučaju:

1. kada je nad članom Fonda otvoren stečajni postupak ili
2. ako Agencija rješenjem utvrdi da je kod člana Fonda nastupila nemogućnost ispunjavanja obveza prema klijentima na način da ne može izvršiti novčanu obvezu i/ili vratiti financijske instrumente, koje je držao za račun klijenta, administrirao ili s njima upravljao, a nije izgledno da će se te okolnosti u dogledno vrijeme bitno promijeniti.

Klijent Društva čija je tražbina osigurana sustavom zaštite ulagatelja u skladu s odredbama Zakona o tržištu kapitala je svaka fizička ili pravna osoba osim onih koje su navedene u članku 262. Zakona o tržištu kapitala, a čija sredstva propisana odredbama članka 258. Zakona o tržištu kapitala Društvo drži, administrira ili njima upravlja za račun klijenta, u svezi s investicijskom uslugom ugovorenom s klijentom.

Tražbine prethodno navedenih klijenta osigurane su do vrijednosti najviše **150.000 kuna po klijentu Društva**.

Uplate, pohrana imovine klijenata, kamate, odgovornost za treću stranu

Račun Društva na koji klijenti vrše uplatu novčanih sredstava u sklopu investicijske usluge upravljanja portfeljem je račun Društva za posebne namjene, otvoren u Raiffeisenbank Austria d.d., broj HR3724840081300147331.

Financijski instrumenti izdavatelja iz Republike Hrvatske, pohranjeni su, u ime Društva, a za račun klijenta, ili na **računu portfelja** koji će Društvo za Klijenta otvoriti kod SKDD-a ili na **skrbničkom računu** pod zaporkom koji će društvo INTERKAPITAL vrijednosni papiri d.o.o. kao skrbnik otvoriti kod SKDD-a isključivo za potrebe zbirne pohrane imovine iz portfelja kojima upravlja Društvo temeljem ugovora o pružanju usluga upravljanja portfeljem koje ima sklopljene sa svojim klijentima.

Financijski instrumenti i novčana sredstva ulagatelja i članova SKDD-a ne ulaze u imovinu niti u stečajnu ili likvidacijsku masu SKDD-a i ne mogu biti predmetom ovrhe protiv SKDD-a (članak 668. Zakona o tržištu kapitala).

Novčana sredstva Klijenta namijenjena domaćem trgovanju pohranjena su za račun klijenta na zbirnom računu za posebne namjene (tzv. „13-ica“).

Financijski instrumenti izdavatelja iz inozemstva, kojima se trguje i čija se namira obavlja na stranim tržištima, u ime Društva, a za račun Klijenta, drže se na zbirnom skrbničkom računu Društva otvorenom kod Interkapital vrijednosni papiri d.o.o. koji je za usluge stranog depozitorija izabrao financijsku instituciju (dalje: Globalni skrbnik) sa sjedištem na području Europske Unije.

Novčana sredstva Klijenta namijenjena inozemnom trgovanju za račun Klijenta pohranjena su na zbirnom računu za posebne namjene (tzv. „13-ica“) i/ili na zbirnom skrbničkom računu kod INTERKAPITAL vrijednosni papiri d.o.o. Popis računa za posebne namjene (tzv. „13-ice“): HR3724840081300147331 kod Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb HR0823600001300063387 kod Zagrebačke banke d.d. Zagreb HR3223400091310313386 kod Privredne banke d.d. Zagreb, odnosno na zbirnom računu kod Broadcort Capital Corp. (podružnica Merrill Lynch, Pierce, Fenner & Smith Incorporated) br. računa 3Q801002 za potrebe namire financijskih instrumenata putem brokera Dash Financial Technologies LLC).

Kamate na iznos novčanih sredstava klijenata koja su uplaćena na račune kod odgovarajućih institucija, kako je pojašnjeno ovim dokumentom, Društvo prosljeđuje klijentima u ovisnosti o visini njihovih sredstava ukoliko je riječ o kamatama ostvarenima na zaprimljena sredstva klijenata oročena ili uplaćena na račun kreditne institucije odnosno kvalificiranog novčanog fonda), a ukoliko se radi o zaprimljenim sredstvima klijenata na računu kreditne institucije u sklopu poslova upravljanja portfeljem, Društvo ne isplaćuje kamate klijentima Društva.

Društvo ne odgovara za radnje ili propuste trećih osoba, uključujući pružatelje usluge skrbništva, SKDD, druge depozitorije i klirinške kuće/institucije za poravnanje i namiru, izdavatelja vrijednosnog papira kupljenog za račun klijenta i ostale osobe koje posredno ili neposredno sudjeluju u sklapanju i/ili provedbi transakcija.

Novčana sredstva klijenata investicijskog društva koja su deponirana na računu kreditne institucije ne ulaze u imovinu, odnosno stečajnu ili likvidacijsku masu te kreditne institucije (članak 80. stavak 9. Zakona o tržištu kapitala).

Razvrstavanje klijenata na male i profesionalne ulagatelje - sažetak

Razvrstavanje svojih klijenata kojima pruža uslugu upravljanja portfeljem i/ili investicijskog savjetovanja, Društvo vrši obzirom na njihovo znanje, iskustvo, financijsku situaciju i ulagačke ciljeve, a u skladu s odredbama Zakona o tržištu kapitala, Pravilnikom HANFA-e o pravilima poslovnog ponašanja prilikom pružanja investicijskih i pomoćnih usluga te Politikom razvrstavanja klijenata koju je donijelo Društvo.

U skladu s prethodno navedenim, Društvo klijente razvrstava na male i profesionalne ulagatelje.

Razvrstavanje Društvo vrši na temelju podataka dobivenih od klijenta, a koji se prikupljaju putem Upitnika kojeg klijent ispunjava prije sklapanja ugovora. Podatke dobivene od klijenta, Društvo može smatrati vjerodostojnima, osim kada mu je poznato ili bi mu trebalo biti poznato da su podaci očito zastarjeli, netočni ili nepotpuni. Klijent je dužan obavijestiti Društvo o promjeni relevantnih podataka.

Potpisom obavijesti o razvrstavanja na malog ili profesionalnog ulagatelja, klijent potvrđuje da je suglasan s izvršenom kategorizacijom te da ga je Društvo upoznalo sa Politikom razvrstavanja klijenata.

Klijenti imaju pravo na razvrstavanje u drugu kategoriju, s potencijalnim posljedičnim promjenama razine zaštite, isključivo u skladu s Politikom razvrstavanja klijenata.

Politika razvrstavanja klijenata Društva dostupna je u prostorijama Društva te na Internet stranici koja je u ovom dokumentu navedena kao Internet stranica za objavu općih informacija o Društvu.

Procjena primjerenosti

Sljedeće podatke o klijentu (obuhvaćeno Upitnikom) Društvo je dužno prikupiti kako bi osiguralo da transakcija koja treba biti izvršena kao dio usluge upravljanja portfeljem bude primjerena za klijenta:

- a) podaci o ulagačkim ciljevima klijenta (uključujući podatke o željenoj duljini trajanja ulaganja, spremnosti na preuzimanje rizika, profil rizičnosti klijenta i svrha ulaganja);
- b) podaci o financijskoj situaciji klijenta (uključujući podatke o izvoru i visini redovitog prihoda i njegovoj imovini, podatke o likvidnim sredstvima, ulaganjima, nekretninama i redovnim financijskim obavezama)
- c) podaci o znanju i iskustvu klijenta na području ulaganja (uključujući podatke o vrsti usluga, transakcija i financijskih instrumenata s kojima je klijent upoznat, prirodu, volumen i učestalost transakcija klijenta s financijskim instrumentima i razdoblje u kojemu su one izvršene, zvanje i zanimanje klijenta).

Društvo izričito upozorava klijenta da, u skladu sa relevantnom regulativom, ukoliko Društvo ne prikupi prethodno navedene podatke stavku ili na temelju izvršene procjene primjerenosti ocijeni da određena usluga i/ili transakcija nije primjerena za klijenta, Društvo ne smije klijentu pružiti uslugu.

Izveštavanje klijenata prilikom pružanja investicijskih usluga u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala

Društvo je dužno klijenta izvještavati na način i u rokovima propisanim Pravilnikom o pravilima poslovnog ponašanja prilikom pružanja investicijskih i pomoćnih usluga (Narodne novine broj 89/18; spomenuti pravilnik dostupan je Internet stranicama HANFA-e: <http://www.hanfa.hr/HR/nav/93/ztk---zakoni-misljenja-i-pravilnici.html>).

Izveštaj o imovini klijenta Društvo će uključiti u periodički izvještaj o aktivnostima upravljanja portfeljem za račun klijenta.

Ukoliko je Klijent razvrstan kao mali ulagatelj, a portfelj klijenta kojim upravlja Društvo uključuje nepokrivenu otvorenu poziciju u transakciji s potencijalnim obavezama, Društvo će Klijenta obavijestiti o svakom gubitku koji prelazi ovim stavkom određeni prag, ne kasnije od kraja radnog dana u kojemu je prag prijeđen, odnosno u slučaju da je prag prijeđen na neradni dan, najkasnije do kraja sljedećeg radnog dana. Dogovoreni prag je 90% početne vrijednosti portfelja.

Opis politike upravljanja sukobom interesa

Društvo je dužno je prilikom utvrđivanja vrsta sukoba interesa do kojeg može doći prilikom pružanja investicijskih usluga i čije postojanje može štetiti interesima klijenta, uzeti u obzir barem okolnost nalaze li se Društvo ili relevantna osoba, ili osoba posredno ili neposredno povezana s Društvom putem kontrole u jednoj od sljedećih situacija, bilo kao rezultat pružanja investicijskih ili iz drugih razloga: 1. Društvo ili koja od navedenih osoba mogli bi ostvariti financijsku dobit ili izbjeći financijski gubitak na štetu klijenta, 2. Društvo ili koja od navedenih osoba ima interes ili korist od ishoda usluge pružene klijentu ili transakcije izvršene za račun klijenta, a koji se razlikuju od interesa klijenta (u navedenom ishodu), 3. Društvo ili koja od navedenih osoba ima financijski ili neki drugi motiv za pogodovanje interesima drugog klijenta ili grupe klijenata na štetu interesa klijenta, 4. Društvo ili koja od navedenih osoba obavlja isti posao kao i klijent, 5. Društvo ili koja od navedenih osoba prima ili će primiti od osobe koja nije klijent dodatni poticaj u svezi usluge pružene klijentu, u vidu novca, roba ili usluga, a što nije uobičajena provizija ili naknada za tu uslugu.

Društvo je donijelo interni akt pod nazivom Politika sprečavanja sukoba interesa Društva. Postupci i mjere koji onemogućuju odnosno ograničuju Društvo, zaposlenike i Upravu Društva odnosno ostale povezane osobe u aktivnostima koje karakterizira potencijalni sukob interesa odnosno čije djelovanje može imati negativan utjecaj na upravljanje sukobom interesa unutar Društva definirane su kroz sljedeće: 1. Organizaciju Društva 2. Temeljna pravila upravljanja imovinom 3. Temeljna pravila trgovanja 4. Pravila postupanja s povlaštenim i povjerljivim informacijama Ukoliko mali/potencijalni mali ulagatelj to zatraži, Društvo će mu dostaviti detaljnu politiku upravljanja sukobom interesa.

U slučajevima kada mjere i postupci uređeni Zakonom o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom, Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima, Zakonom o tržištu kapitala odnosno Politikom o upravljanju sukobom interesa Društva nisu dovoljne da bi se u razumnoj mjeri osiguralo

sprečavanje nastanka rizika za interesa klijenta, Društvo će primijeniti dodatne mjere i postupke, a ukoliko ni to ne bi bilo dostatno, Društvo je dužno, prije pružanja usluge, na trajnom mediju, nedvosmisleno priopćiti klijentu vrstu i/ili izvor sukoba interesa.

Sustav upravljanja

Uprava je je uspostavila i primjenjuje djelotvoran i pouzdan sustav upravljanja, što uključuje i raspodjelu dužnosti te sprječavanje sukoba interesa, na način da se promiču integritet tržišta i interesi klijenata Društva.

S ciljem osiguravanja pravilnog i učinkovitog obavljanja rada te smanjivanja rizika poslovanja Društva na najmanju moguću mjeru, Uprava Društva osigurava primjenu pravila kojima se utvrđuje unutarnja organizacija i djelokrug rada te kadrovski uvjeti i drugi uvjeti za obavljanje poslova unutar organizacijske strukture Društva. Svakodobno se osigurava zapošljavanje osoba s odgovarajućim vještinama, znanjem i stručnošću kao i odgovarajuće resurse, postupke i mehanizme za obavljanje usluga i aktivnosti koje nudi. U okviru organizacijske strukture Društva, uz ostale organizacijske jedinice s jasnom utvrđenim linijama odgovornosti Društvo koristi i usluge Osoba s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u Društvu, a koje su imenovane od strane Uprave Društva ili delegirani odgovarajućim pravnim poslom i to: 1. rukovoditelji odjela, 2. interni revizor, 3. compliance officer, 4. upravitelj rizicima. Osobe s posebnim ovlaštenjima ovlaštene su na samostalno izvršavanje poslova u okviru svog djelokruga, dok interni revizor, compliance officer i upravitelj rizicima podnose godišnja izvješća upravi Društva vezano za djelokrug poslova koji obavljaju sve s ciljem minimiziranja rizika neusklađenosti poslovanja Društva s primjenjivom regulativom. Radnici organizacijskih jedinica Društva svaki u okviru definiranih ovlaštenja i obveza određenog radnog mjesta, osiguravaju nesmetani proces javne objave i priopćavanja podataka u skladu s odredbama Zakona o tržištu kapitala. Uprava uz odgovarajuću suradnju ostalih organizacijskih jedinica uključenih u pružanje usluga definira, a samostalno odobrava i nadzire donošenje i provedbu strateških ciljeva Društva, strategije upravljanja rizicima i internog upravljanja. Društvo osigurava integritet računovodstvenog sustava i sustava financijskog izvještavanja, kao i financijske i operativne kontrole i usklađenosti sa zakonom i primjenjivim standardima. Kontrola vanjske i unutarnje revizije osigurava da je izrada financijskih izvještaja u svemu u skladu sa međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Uprava donosi, redovito ažurira i osigurava primjenu odgovarajućih politika koje se odnose na usluge, aktivnosti, proizvode i poslovanje Društva, u skladu su s tolerancijom na rizik i karakteristikama i potrebama klijenata Društva te redovito provodi testiranja otpornosti na stres. Uprava Društva donosi i odobrava Politiku primitaka uz suglasnost Nadzornog odbora i odgovorna je za njezinu provedbu. Politika primitaka osoba uključenih u pružanje usluga klijentima donesena je s ciljem poticanja odgovornog poslovnog ponašanja, korektnog postupanja prema klijentima, kao i izbjegavanje sukoba interesa u odnosu s klijentima. Sažetak politike objavljen je na službenoj web stranici Društva:

<https://www.icam.hr/perch//resources/null/icamsaetak-politikeprimitakaweb-clean-svibanj-2018.pdf>

Uprava Društva redovito prati i procjenjuje učinkovitost sustava upravljanja te poduzima primjerene mjere za ispravljanje uočenih nedostataka.

Korištenje sredstava klijenata

Društvo se obvezuje da neće koristiti sredstva Klijenta niti za potrebe Društva niti za potrebe trećih strana, osim u slučaju izričitog pisanog pristanka Klijenta, a u kojem slučaju će Društvo i Klijent jasno, potpuno i točno urediti uvjete korištenja i povrata sredstava Klijenta te obveze i odgovornosti Društva u odnosu na korištenje imovine Klijenta, uključujući podatke o uključenim rizicima (ovisno u uvjetima korištenja i povrata financijskih instrumenata, a u slučaju financijskih šokova i/ili nemogućnosti ispunjavanja obveza treće strane kod koje su financijski instrumenti založeni, moguć je rizik od kašnjenja isporuke predmetnih instrumenata klijentu, a u krajnjem slučaju i financijski gubitak).

Svojstva financijskih instrumenata i povezani rizici

Trgovanje financijskim instrumentima podrazumijeva prihvaćanje određenih rizika. Ovisno o strukturi financijskog instrumenta isti može biti izložen različitim vrstama rizika, te podrazumijeva prihvaćanje manje ili veće razine rizika. Ulaganje u financijske instrumente zahtjeva razumijevanje strukture financijskog instrumenta, tržišta ne kojima je prisutan te rizika koje podrazumijeva.

Opći rizici povezani s ulaganjem u financijske instrumente

- Rizik promjene cijena vrijednosnih papira – tržišni rizik

Financijski instrumenti podložni su dnevnim promjenama vrijednosti u skladu sa tržišnim okolnostima, što može dovesti do smanjenja prinosa ili gubitka vrijednosti portfelja. Dodatno, veći utjecaji na vrijednost portfelja može biti posljedica promijenjenih tržišnih okolnosti usred globalnih i/ili regionalnih recesije.

- Rizik promjene kamatnih stopa

Cijene nekih financijskih instrumenata (dužnički financijski instrumenti, neke vrste derivata...) ovise o razinama kamatnih stopa. Ovisno o strukturi instrumenta, promjene kamatnih stopa mogu uzrokovati rast ili pad cijene istoga, u čemu se očituje rizik promjene kamatnih stopa.

- Rizik promjene tečaja – valutni rizik

Ulaganjem u financijske instrumente denominirane u različitim valutama imovina ulagača izložena je riziku promjene tečaja strane valute u odnosu na kunu ili drugu referentnu valutu u kojoj se mjeri prinos.

- Politički rizik

Politički rizici su rizici gubitka vrijednosti portfelja zbog događaja uzrokovanih aktima državnih organa ili izvanrednim događajima u nekoj zemlji na čijem tržištu kapitala investitor ulaže svoja sredstva.

- Kreditni rizik i rizik druge ugovorne strane

Kreditni rizik predstavlja vjerojatnost da izdavatelj vrijednosnog papira neće biti u mogućnosti u cijelosti ili djelomično podmiriti svoje obveze u trenutku njihova dospijea. Rizik druge ugovorne strane predstavlja rizik da druga ugovorna strana transakcije neće biti u mogućnosti djelomično ili u cijelosti podmiriti svoje obveze koje proizlaze iz ugovora sklopljenog sa investitorom. U slučaju otvaranja stečajnog postupka nad izdavateljem financijskog instrumenta očituje se rizik smanjenja ili potpunog gubitka vrijednosti istog (rizik stečaja). Također, pad kreditnog rejtinga izdavatelja može uzrokovati pad vrijednosti financijskog instrumenta.

- Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje zbog nemogućnosti prodaje financijske imovine (zbog smanjene potražnje ili neefikasnosti tržišta) po cijeni približno jednakoj fer vrijednosti te imovine.

- Rizik slobodne isporuke

Ovaj rizik predstavlja vjerojatnost da druga ugovorna strana kod kupoprodaje vrijednosnog papira neće biti u mogućnosti u cijelosti ili djelomično podmiriti svoje obveze.

- Rizik inflacije

Rizik inflacije je rizik od smanjenja vrijednosti financijskih instrumenata uslijed općeg rasta cijena.

- Rizik financijske poluge

Ova vrsta rizike veže se uz neke vrste izvedenih instrumenata. Ovisno o strukturi financijskog instrumenta, tj. ovisno o tome je li u instrument ugrađen i efekt financijske poluge, ulagatelju može biti omogućeno zauzimanje relativno velike pozicije u temeljnom instrumentu financijske izvedenice u odnosu na višestruko manje inicijalno ulaganje. Takav način ulaganja otvara mogućnost velike zarade

(neproporcionalno velike s obzirom na inicijalno ulaganje), ali sukladno tome i podrazumijeva velike rizike (ovisno o vrsti instrumenta, nekad i višestruko veće nego kod direktnog ulaganja) .

- Rizik psihologije tržišta

Očituje se u riziku promjene vrijednosti financijskih instrumenata zbog špekulativnih aktivnosti velikih investitora, odnosno zbog velikih korporativnih akcija na burzi.

- Operativni rizik

Rizik gubitka zbog pogrešaka, prekida ili šteta uzrokovanih neadekvatnim internim procesima, osobama ili vanjskim događajima, uključujući i rizik izmjene pravnog okvira. Primjer je rizik od kvara na informatičkim sustavima i/ili rizik prekida komunikacijskih veza između banaka, centralnih depozitorija i/ili klirinških kuća, burzi i/ili uređenih javnih tržišta financijskih instrumenata.

- Rizik promjene poreznih propisa

Rizik promjene poreznih propisa predstavlja vjerojatnost da zakonodavne vlasti promijene porezne propise na način koji bi negativno utjecao na profitabilnost ulaganja u pod-fondove.

- „Wrong- way“ rizik

Rizik koji se očituje ukoliko postoji negativna korelacija između izloženosti drugoj ugovornoj strani i njezine kreditne kvalitete

- Ostali rizici

Svaka pojedina vrsta ulaganja u sebi nosi specifične vrste rizika koji u negativnim okolnostima mogu dovesti do gubitka vrijednosti tog ulaganja. U nastavku predstavljamo osnovne skupine financijskih instrumenata i rizike koji u većoj mjeri utječu na njihovu vrijednost.

Trgovanje dionicama

Dionice su vrijednosni papiri koje čine dio temeljnog kapitala dioničkog društva te kojima dioničar stječe članska prava u dioničkom društvu. Članska prava u dioničkom društvu su upravljača i imovinska. Imatelj dionica ostvaruje pravo na isplatu dividende u slučaju da je tako odlučeno na glavnoj skupštini dioničkog društva (dividenda predstavlja iznos koji se isplaćuje imateljima dionica iz dobiti dioničkog društva) ili pak može ostvariti kapitalnu dobit (rastom cijene dionice na burzi). Vrijednost dionica može značajno fluktuirati, osobito kratkoročno, budući da na cijene utječe mnogo različitih uzroka, a među onima koji se odnose na uspješnost poslovanja izdavatelja valja istaknuti i vanjske utjecaje događaja kao što su opća recesija, prirodne katastrofe i sl. U tim slučajevima očituje se rizik promjene cijena (specifični i opći). U slučaju smanjenje potražnje i neefikasnosti tržišta postoji vjerojatnost nemogućnosti prodaje dionica po cijeni približno jednakoj fer vrijednosti (rizik likvidnosti). Investitor također treba biti svjestan rizika neisplate dividende, kreditnog rizika, rizika promjene poreznih propisa, rizika slobodne isporuke, eventualnog valutnog rizika.

Trgovanje dužničkim financijskim instrumentima (obveznice, komercijalni zapisi, trezorski zapisi, blagajnički zapisi)

Obveznice su dugoročni dužnički vrijednosni papiri koji izdavatelja obvezuju na povrat pozajmljenih sredstava u određenom roku i s određenom kamatom koja se isplaćuje periodično ili se pribraja glavnici i isplaćuje pri dospelju. Ovisno o vrsti obveznice, mogu biti izdane i po diskontu, bez isplata kupona. Najčešće se izdaju bez opcija, ali mogu imati i različite ugrađene opcije. Njihova vrijednost uvelike ovisi o razinama kamatnih stopa. Rast kamatnih stopa rezultira padom vrijednosti obveznica i obratno, odakle sklonost riziku promjene kamatnih stopa. Trezorski zapisi su dužnički financijski instrumenti s kraćim rokom dospelja (do 2 godine) koje izdaje Ministarstvo financija. Nakon što se upišu na aukcijama koje objavljuje Ministarstvo financija njima se trguje na sekundarnom tržištu. Blagajnički zapisi su instrument monetarne politike centralne banke i predstavljaju dug države. Upisuju se na aukcijama koje objavljuje Hrvatska Narodna Banka, a nakon toga se njima trguje na sekundarnom tržištu. Komercijalni zapisi predstavljaju dug izdavatelja, trgovačkog društva. Najčešće su to neosigurani financijski instrumenti te

u sebi nose viši stupanj kreditnog rizika od blagajničkih i trezorskih zapisa. Ukoliko dužnički financijski instrument papir ima ugrađenu opciju ili neki drugi instrument nasljeđuju se svi pripadni rizici a međudjelovanjem je moguća prisutnost „wrongway“ rizika. Dužničke financijske instrumente simbolizira relativno niži rizik te stabilnije cijene i prinosi u donosu na dioničko tržište. Glavni rizici kojih investitor treba biti svjestan pri ulaganju u ovu vrstu instrumenata su rizik promjene boniteta izdavatelja, rizik otkaza odnosno prestanka plaćanja dugova od strane izdavatelja, rizik likvidnosti, rizik promjena kamatnih stopa, rizik promjene cijena (tržišni rizik), rizik promjene poreznih propisa, rizika slobodne isporuke, eventualni valutni rizik. Duži rok do dospelja općenito je povezan s višim razinama rizika.

Trgovanje jedinicama u subjektima za zajednička ulaganja

Udjeli ili dionice investicijskih fondova predstavljaju proporcionalan udio u ukupnoj imovini fonda. Zatvorene investicijske fondove karakterizira unaprijed zadani broj dionica kojima se trguje na burzi ili nekom drugom organiziranom tržištu, dok otvoreni investicijski fond izdaje nove udjele svakom uplatom ulagača u fond, koji ima pravo u svako doba zahtijevati isplatu udjela iz imovine fonda i na taj način istupiti iz fonda. Većina investicijskih fondova ulaže u jednu ili više vrsta imovine te sukladno strategijama ulaganja i vrsti imovine fonda podložni su različitim rizicima koji se vežu uz navedeno. Osim što rizik ulaganja u investicijske fondove ovisi strategiji ulaganja i tržišnim trendovima, pri ulaganju u strane investicijske fondove moguće je da isti podliježu različitim poreznim tretmanima. Rizik likvidnosti očituje se na različit način kod otvorenih i zatvorenih investicijskih fondova. Udjeli otvorenih investicijskih fondova isplaćuju se u bilo koje vrijeme na način propisan u prospektu, statutu i drugim relevantnim dokumentima, a rizik likvidnosti očituje u utrživosti imovine fonda. Dionicama zatvorenih investicijskih fondova se trguje na burzi ili nekom drugom organiziranom tržištu te cijena ovisi o imovini fonda ali i o odnosu ponude i potražnje na tržištu te se u uvjetima smanjene potražnje očituje rizik likvidnosti.

Trgovanje financijskim izvedenicama i strukturiranim vrijednosnim papirima

Financijska izvedenica je instrument čija se vrijednost temelji na vrijednosti nekog drugog „temeljnog“ instrumenta. Kao temeljni instrument mogu se koristiti različiti financijski i robni instrumenti, što određuje vrstu rizika kojemu se klijent izlaže pri trgovanju dotičnom financijskom izvedenicom. Budući da pri trgovanju financijskim izvedenicama uglavnom nije potrebno unaprijed platiti punu vrijednost temeljnog instrumenta (ili je početno ulaganje vrlo malo u odnosu na ukupnu vrijednost transakcije) iste omogućavaju korištenje visokog stupnja financijske poluge što znatno povećava rizik takve vrste ulaganja. Zbog navedenog razloga izvedenice nude mogućnost velike zarade, ali i velikih gubitaka (potencijalno većih od početnog ulaganja).

Strukturirani vrijednosni papiri su također složeni vrijednosni papiri čija vrijednost ovisi o kretanju temeljnog instrumenta (ili više temeljnih instrumenata) te o uvjetima isplate koji su unaprijed definirani od strane izdavatelja te mogu biti dizajnirani tako da omogućuju sudjelovanje u složenim ulaganjima koje karakterizira specifičan međudodnos očekivanog prinosa i rizika. Ovisno o strukturi financijskih izvedenica i strukturiranih proizvoda moguća je realizacija različitih omjera očekivanih prinosa i popratnih rizika. Zbog složenosti ovih instrumenata, a nerijetko i visokog stupnja rizika zahtijevaju ulagateljevo izvrsno razumijevanje same strukture proizvoda.

Financijske izvedenice i strukturirani proizvodi koriste se u špekulativne svrhe za rizicima sklone investitore, ali i kao instrument zaštite od rizika za konzervativnije investitore. Financijske izvedenice i strukturirani proizvodi su općenito složeni instrumenti koji zahtijevaju ulagateljevo izvrsno razumijevanje strukture instrumenata u koje ulaže, te rizika koje podrazumijevaju. Budući da se i unutar različitih skupina ovih instrumenata (opcije, različite vrste certifikata...) isti međusobno znatno razlikuju ovisno o definiciji samog instrumenta te se na financijskim tržištima stalno pojavljuju novi proizvodi, nemoguće je unaprijed definirati i predvidjeti sve rizike koji iz njih mogu proizaći. Ulaganjem u financijske izvedenice ili strukturirani proizvode investitor se općenito izlaže kreditnom riziku izdavatelja, riziku likvidnosti same financijske izvedenice ili strukturiranog proizvoda, riziku slobodne isporuke, riziku promjene poreznih propisa, ali i svim rizicima kojima je izložen putem temeljnog instrumenta. Tako ovisno o strukturi instrumenta, investitor može biti izložen: - riziku promjene vrijednosti temeljnog instrumenta uslijed promjena kretanja cijena tržišta - riziku volatilnosti temeljnog instrumenta - valutnom riziku (kada su sama financijska izvedenica i/ili temeljni instrument izraženi u stranim valutama) - riziku promjene kamatnih stopa (rizik izloženosti pozicija različitim referentnim kamatnim stopama, rizik promjene oblika i nagiba krivulje prinosa...) - riziku likvidnosti temeljnog instrumenta - riziku financijske poluge - ostalim rizicima ovisno o strukturi financijske izvedenice. Dodatno, na vrijednost izvedenih financijskih

instrumenata i strukturiranih proizvoda s definiranom ročnosti utječe vrijeme do dospjeća. Rizik likvidnosti u pravilu je veći za nestandardizirane ugovore.

U nastavku dajemo pregled nekih financijskih izvedenica i strukturiranih proizvoda s naglaskom na značajnije rizike koji se vežu uz njih s obzirom na njihovu strukturu, a dodatno uz prethodno nabrojane općenite rizike.

Opcije

Opcija je ugovor koji svom vlasniku daje pravo da kupi ili proda određenu količinu naznačenog instrumenta (dionica, košarica dionica, valutni par, obveznica ili neki drugi financijski ili robni instrument) po određenoj cijeni i na (ili prije) određenog datuma. Ovaj instrument daje pravo, a ne obvezu svom vlasniku; što znači da je rizik pri kupnji opcije ograničen na inicijalnu investiciju, cijenu opcije. Ovisno o kretanju temeljnog instrumenta vlasnik opcije može izgubiti cijelu početnu investiciju, ali u povoljnim okolnostima njegov dobitak može biti i neproporcionalno velik s obzirom na početnu investiciju. Ovo svojstvo omogućeno je korištenjem financijske poluge koja je ugrađena u opcije. S druge strane pri prodaji opcije, investitor zauzima „short“ poziciju u kojoj je situacija upravo suprotna; maksimalan dobitak je cijena opcije, a rizik koji investitor preuzima može biti i neograničen, upravo radi korištenja financijske poluge. Drugim riječima, u nepovoljnim okolnostima investitor može biti u obvezi kupnje/prodaje temeljnog instrumenta, odnosno ekvivalente namire u novcu. Vrijednost opcije ovisi o kretanju temeljnog instrumenta, što znači da se nasljeđuju svi rizici koje sa sobom nosi temeljni instrument. Važan faktor pri vrednovanju opcija je volatilnost, zbog čega su ovi financijski instrumenti u većoj mjeri podložni riziku volatilnosti. Osim toga, neovisno o vrsti opcije, njezina vrijednost ovisi i o razinama kamatnih stopa, odakle u manjoj mjeri proizlazi izloženost kamatnom riziku.

Futures ugovori

Futures ugovor je standardizirani ugovor koji označava obvezu kupnje ili prodaje određene količine naznačenog instrumenta na unaprijed određeni datum. Kao i kod opcija ovi instrumenti nasljeđuju sve rizike temeljnog instrumenta te sa sobom nosi visoki stupanj rizika financijske poluge. Za razliku od opcija, i kupac i prodavatelj futures ugovora imaju mogućnost neograničenog dobitka, ali su i izloženi neograničenom gubitku, neproporcionalno velikom s obzirom na inicijalno ulaganje (svojstvo financijske poluge). Nasljeđuju se rizici temeljnog instrumenta. Volatilnost temeljnog instrumenta nema direktan utjecaj na vrijednost futures ugovora. Vrijednost futures ugovora također je podložna utjecaju kamatnih stopa (kamatni rizik).

Forward ugovori

Forward ugovor je sporazum o transakciji koja obuhvaća obvezu buduće razmjene određenog iznosa imovine po unaprijed određenoj dogovorenoj cijeni. Slično kao i kod futures ugovora, podrazumijeva rizik financijske poluge, rizik kamatnih stopa te rizike naslijeđene od temeljnog instrumenta. Za razliku od futures ugovora, forward ugovori su nestandardizirani te podložni riziku nepoštivanja ugovora odnosno riziku druge ugovorne strane. Dodatno, tržište je nelikvidno od kuda proizlazi rizik likvidnosti. Volatilnost temeljnog instrumenta nema direktan utjecaj na vrijednost forward ugovora.

Swap ugovori

Swap ugovor je obvezujući ugovor između dviju ili više strana o razmjeni temeljnih instrumenata. Najčešći swap ugovori su: Kamatni swap ugovori (razmjena jednog kamatnog toka za drugi bez istovremene razmjene glavnice) Valutni swap ugovori (obavezujući ugovor o spot kupovini (ili prodaji) osnovne valute za drugu valutu i istovremenoj terminskoj prodaji (ili kupovini) osnovne valute za drugu valutu) Osim navedenih i najčešćih swap ugovora postoje i swap ugovori koji uređuju razmjenu dionica, obveznica, roba ili drugih temeljnih instrumenata. Općenito nisu standardizirani već su prilagođeni stranama koje sudjeluju u ugovoru te je zato nužno proučiti detalje konkretnog ugovora. Swap ugovori su općenito podložni riziku kamatnih stopa. Ovisno o izdavatelju, investitor mora biti svjestan i rizika druge ugovorne strane. Također nasljeđuju rizike temeljnih instrumenata koji su predmet razmjene, a to ovisno o ugovoru može biti valutni rizik, rizik promjene cijena, kreditni rizik i drugi rizici. Volatilnost temeljnog instrumenta nema direktan utjecaj na vrijednost swap ugovora. Swap ugovori imaju u sebi ugrađenu financijsku polugu.

Certifikati

Certifikati su vrsta strukturiranih financijskih instrumenata čija vrijednost ovisi o vrijednosti jednoga ili više temeljnih instrumenata na koji su vezani, (eng. underlying) te samim tim nasljeđuju rizike temeljnog instrumenta. Mogu biti vezani na dionicu, košaru dionica, indekse, cijene sirovina, valute itd. Izdavatelj certifikata preuzima obvezu isplate uloga, odakle za investitora proizlazi rizik druge ugovorne strane. Većinom, iako ne isključivo, izdaju ih poslovne banke. Certifikati su slobodno prenosivi te se njima, kao i dionicama ili obveznicama, trguje na burzi. Ovisno o strukturi certifikata, ovi vrijednosni papiri mogu i ne moraju u sebi imati ugrađenu financijsku polugu. Za certifikate trenutno ne postoji sveobuhvatan zakonski okvir što predstavlja jedan od njihovih rizika. Budući da su nestandardizirani važno je da se investitor informira o detaljima pojedinih izdanja.

Indeksni certifikati

Indeksni certifikati najjednostavnija su vrsta certifikata čija se vrijednost mijenja proporcionalno s promjenom vrijednosti temeljnog instrumenta. Drugim riječima, indeksni certifikati nisu izloženi djelovanju financijske poluge. Indeksni certifikati omogućuju ulaganje u indekse košarice dionica, dionice, što podrazumijeva rizik promjene cijena. Volatilnost temeljnog instrumenta nema direktan utjecaj na vrijednost indeksnih certifikata.

Turbo certifikati

Turbo certifikati su certifikati s financijskom polugom koja ulagatelju daje mogućnost neproporcionalno velike zarade (u odnosu na inicijalno ulaganje) prilikom porasta cijene temeljnog instrumenta (u slučaju turbo-long certifikata) ili prilikom pada cijene (u slučaju turbo-short certifikata). Što je veća razlika između izvršne cijene i cijene temeljnog instrumenta, veći je i efekt poluge. Jedno od obilježja turbo certifikata jest i granična cijena (eng. barrier). Ako cijena temeljnog instrumenta dotakne ili padne ispod granične cijene (u slučaju turbo-long certifikata), odnosno dotakne ili poraste iznad granične cijene (u slučaju turbo-short certifikata), certifikat će prijevremeno dospjeti, a investitor može izgubiti i cijeli iznos uloženog novca ovisno o uvjetima isplate definiranim od strane izdavatelja prilikom izdavanja certifikata. Iako je efekt poluge svojstvo ovog instrumenta, rizik gubitka je ograničen na gubitak inicijalnog ulaganja. Osim što turbo certifikat nasljeđuje rizike temeljnog instrumenta, njegova vrijednost ovisna je o troškovima financiranja odakle proizlazi sklonost riziku promjene kamatnih stopa. Ovo svojstvo izraženije je na razvijenim i stabilnim tržištima. Primjerice, povećanjem troškova financiranja investitor koji je sredstava uložio u turbo long certifikat pretrpjet će gubitke, dok će vlasnik turbo short certifikata ostvariti dobit. Vrijedi i obratno.

Vrijednost turbo certifikata ovisi i o volatilnosti temeljnog instrumenta odakle proizlazi rizik volatilnosti.

Varanti

Varanti su financijski instrumenti koji vlasniku daju pravo na kupnju (call varant) ili prodaju (put varant) temeljnog instrumenta po unaprijed utvrđenoj cijeni. Vrijednost call varanta raste u slučaju porasta cijene temeljnog instrumenta. Nasuprot tome, vrijednost put varanta raste u slučaju pada vrijednosti temeljnog instrumenta. U sebi imaju ugrađen efekt financijske poluge pa je kupnjom varanta moguće ostvariti prinose neproporcionalno velike s obzirom na inicijalno ulaganje, ali je moguće i u cijelosti izgubiti vrijednost investicije. Osim što se nasljeđuju rizici temeljnog instrumenta, značajan je utjecaj volatilnosti temeljnog instrumenta, preostalo vrijeme do dospeljeća varanta, utjecaj kamatnih stopa.

Diskontni certifikati

Diskontni certifikati su financijski instrumenti kojima ulagač kupuje temeljni instrument po diskontnoj cijeni u odnosu na izravno ulaganje. Na početku razdoblja utvrđuje se gornji prag (cap) kojim se ograničava potencijalni prinos. Istekom roka dospeljeća, isplaćuje se u tom trenutku važeća cijena podloge pri čemu gornja granica predstavlja najveći iznos koji se može isplatiti. Pri kupnji diskontnog certifikata investitor plaća cijenu nižu od one koju bi platio pri izravnom ulaganju u podlogu. Istekom roka dospeljeća, isplaćuje se u tom trenutku važeća cijena podloge, ali uz određeni gornji prag isplate na dan dospeljeća. Gornji prag određuje se na početku razdoblja, ostaje nepromijenjen tijekom vremena i označava najveći potencijal za prinos. U slučaju pada vrijednosti temeljnog instrumenta, diskontni certifikati „amortiziraju“ dio tog pada, pri čemu investitor realizira gubitke tek nakon što vrijednost

temeljnog instrumenta padne ispod diskontne cijene. Potencijalni dobitci su ograničeni. U slučaju rasta tržišta investitor sudjeluje u tom rastu samo do unaprijed određene granice. Diskontni certifikati u sebi nemaju djelovanje financijske poluge te se razvrstavaju pod niže rizične instrumente, uzimajući u obzir sve rizike koje nasljeđuje od temeljnog instrumenta. Izvedba diskontiranog certifikata također ovisi o volatilnosti temeljnog instrumenta odakle proizlazi rizik volatilnosti.

Bonusni certifikati

Bonusni certifikat je financijski instrument koji omogućuje ulagaču da ostvari korist od rasta cijena temeljnog instrumenta, dok je u slučaju pada cijena dio pada djelomično amortiziran postavljanjem „sigurnosne granice“. Isplata po dospelju ovisi o kretanju temeljnog instrumenta. Naime, iznad trenutne vrijednosti temeljnog instrumenta određuje se „bonusna granica“, a ispod vrijednosti istog „sigurnosna granica“. Ukoliko vrijednost temeljnog instrumenta (na dan dospelja ili za vrijeme trajanja certifikata) padne na ili ispod sigurnosne razine investitoru se isplaćuje rezultat koji je ostvario temeljni instrument i realiziraju se gubitci. Ukoliko je vrijednost temeljnog instrumenta iznad sigurnosne granice i ispod bonusne granice isplaćuje se unaprijed definirana vrijednost bonusa. Ukoliko je vrijednost temeljnog instrumenta iznad bonusne granice isplaćuje se veća od dvije vrijednosti (bonus i temeljni instrument) eventualno ograničena sa unaprijed definiranom gornjom granicom isplate. Bonusni certifikati nasljeđuju rizike temeljnog instrumenta, nema u sebi efekt financijske poluge, te amortizira dio gubitka vrijednosti temeljnog instrumenta. S druge strane, eventualni dobitak može biti ograničen gornjom granicom, ukoliko je tako inicijalno definirano. Izvedba bonusnog certifikata također ovisi o volatilnosti temeljnog instrumenta odakle proizlazi rizik volatilnosti.

Outperformance certifikati

Outperformance certifikat omogućuje investitoru korištenje efekta financijske poluge, ali bez podrazumijevanja višeg stupnja rizika kakav se inače veže uz financijske poluge. Ukoliko po dospelju cijena temeljnog instrumenta premašuje unaprijed dogovorenu izvršnu cijenu (eng. strike price) investitoru se isplaćuje dogovorena izvršna cijena uvećana za razliku između cijene temeljnog instrumenta na dospelju i izvršne cijene pomnoženu s unaprijed definiranim multiplikatorom tj. stopom sudjelovanja. Ukoliko je cijena temeljnog instrumenta na dospelju ispod izvršne cijene investitoru se isplaćuje realizirana vrijednost izvršnog instrumenta i investitor realizira gubitak. Eventualne dividende temeljnog instrumenta se ne isplaćuju investitoru. Gornja granica isplate po dospelju može i ne mora biti definirana. Outperformance certifikat nasljeđuje sve rizike temeljnog instrumenta, osim eventualnog rizika neisplate dividende, budući da se dividenda po strukturi instrumenta ne isplaćuje. Outperformance certifikati imaju u sebi ugrađenu opciju. Njegova vrijednost ovisi o volatilnosti temeljnog instrumenta i kamatnim stopama, odakle proizlazi izloženost riziku volatilnosti i riziku kamatnih stopa.

Twin Win certifikati

Twin Win certifikat je strukturirani financijski instrument koji na dan dospelja omogućuje investitoru profit jednak apsolutnoj vrijednosti realiziranog prinosa koji je ostvario temeljni instrument, proporcionalno inicijalnom ulaganju i pod uvjetom da za vrijeme trajanja certifikata (ili na datum dospelja) vrijednost temeljnog instrumenta nije pala ispod unaprijed definirane donje granice. Ukoliko vrijednost temeljnog instrumenta padne ispod unaprijed definirane donje granice (za vrijeme trajanja certifikata ili na datum dospelja) certifikat se pretvara u instrument koji linearno prati temeljni instrument i investitor realizira gubitak. Ukoliko je tako prethodno definirano neki certifikati imaju ugrađenu polugu na način da se u slučaju kada vrijednost temeljnog instrumenta za vrijeme trajanja certifikata (ili na dan dospelja) nije pala ispod definirane granice dobit isplaćuje u omjeru 1:x, pri čemu je x veći od 1. Twin Win certifikat u sebi ima ugrađenu opciju, a njegova je vrijednost ovisna o volatilnosti temeljnog instrumenta i kamatnim stopama, odakle proizlazi izloženost riziku volatilnosti i riziku kamatnih stopa.

Brzi certifikati

Klasični brzi certifikati imaju unaprijed definiran datum dospelja i donju graničnu vrijednost, fiksni kupon i izvršnu cijenu. Za svaku godinu do dospelja definiran je dan revizije kada se tekuća vrijednost temeljnog instrumenta uspoređuje s definiranom izvršnom cijenom. Ukoliko je vrijednost temeljnog instrumenta veća od izvršne vrijednosti certifikat prijevremeno dospeljeva i isplaćuje se nominalna vrijednost uvećana za akumuliranu vrijednost kupona (s obzirom na vrijeme proteklo od izdavanja certifikata). Ako je vrijednost temeljnog instrumenta manja od izvršne vrijednosti te je ostalo još vremena

do dospijeća, ništa se ne događa i certifikat čeka sljedeći dan revizije ili konačno dospijeće. Ukoliko je certifikat „doživio“ definirani krajnji datum dospijeća, a vrijednost temeljnog instrumenta je i dalje manja od izvršne, ali veća od granične vrijednosti, isplaćuje se nominalna vrijednost. Međutim, ukoliko je cijena temeljnog instrumenta pala ispod granične vrijednosti, certifikat se isplaćuje po tekućoj vrijednosti temeljnog instrumenta i investitor realizira gubitak. Brzi certifikati nasljeđuju rizike temeljnog instrumenta, ali ukupni rizik je nešto niži od direktne investicije zbog uvjetne kapitalne protekcije. S druge strane i mogući profit je ograničen. U slučaju prodaje certifikata prije dospijeća njegova vrijednost može fluktuirati radi promjene vrijednosti temeljnog instrumenta, promjene razine kamatnih stopa, promijenjene razine volatilnosti temeljnog instrumenta i drugih faktora te je moguće realizirati gubitak.

Zbirno držanje imovine i povezani rizici

Kada se imovina klijenata pohranjuje zbirno, vrijednosni papiri ili novčana sredstva drže se na zbirnom računu kod treće strane. Takav način vođenja računa može značiti rizik za ulagatelja budući da se evidencija o imovini po pojedinom klijentu ne mora voditi kod takve treće strane (npr. banke skrbnika, SKDD-a ili druge pravne osobe ovlaštene za obavljanje poslova depozitorija financijskih instrumenata koja vrši pohranu na određenom tržištu) nego se vrši od strane Društva. Rizik koji na taj način može proizaći Društvo umanjuje čestim uskladbama računa na kojima je pohranjena imovina klijenata i unutarnjih evidencija Društva. Novac i financijski instrumenti klijenata nisu vlasništvo Društva, ne ulaze u njegovu imovinu ni u likvidacijsku ili stečajnu masu niti mogu biti predmetom ovrhe u svezi potraživanja prema Društvu.

Posljedice za klijente u slučaju da treća strana kod koje su pohranjena novčana sredstva i/ili financijski instrumenti nije u mogućnosti ispuniti svoje obaveze, ovise o nacionalnom zakonodavstvu treće strane. Napominjemo da je moguće da kada se imovina klijenata drži kod treće strane izvan Republike Hrvatske, da se prava klijenata u vezi s takvom imovinom razlikuju u odnosu na prava klijenata čija se imovina čuva sukladno zakonodavstvu Republike Hrvatske, obzirom da nacionalna zakonodavstva mogu propisivati različitu razinu zaštite klijenata (različit opseg prava klijenata odnosno različit opseg obveza treće strane u slučaju nemogućnosti ispunjenja obveza). Financijska imovina klijenata, kada to dozvoljava zakonodavstvo pojedinog tržišta, pohranjuje se na računima skrbništva odvojeno od imovine treće strane i od imovine Društva, a ukoliko takav način pohrane imovine klijenta nije moguć Društvo će isto objaviti u ažuriranoj verziji ovog dokumenta. Kada financijske instrumente koje drži treća strana nije moguće posebno razlikovati od vlastitih financijskih instrumenata navedene treće strane ili društva tada postoji rizik gubitka u slučaju nemogućnosti ispunjenja obveza od strane treće strane ili Društva, ovisno o tome u odnosu na čiju imovinu se imovina klijenta ne razlikuje. Također, u slučajevima kada se imovina klijenata drži kod treće strane prisutan je operativni rizik u smislu eventualnih internih prijevара ili pogrešaka od treće strane te zakonski rizik u smislu rizika mogućeg gubitka zbog neizvjesnosti pravnog postupka ili nesigurnosti u primjeni ili interpretaciji ugovora, zakona ili ostale regulative.

Pri izboru treće strane kod koje će Društvo držati imovinu klijenata, neovisno radi li se o trećoj strani u ili izvan Republike Hrvatske, Društvo je dužno postupati stručno, s dužnom pažnjom i u skladu s relevantnom regulativom. Međutim, Društvo ne odgovara za insolventnost treće strane. Također, Društvo ne odgovara za odabir treće strane koji je učinjen savjesno i u skladu sa relevantnom regulativom.

* * *